

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

סנהדרין פה

עניין: חומר במקלל אביו מבמה אביו

ספר חסידים

תקעו כבר היו חכמים יושבים ובא אחד ושאל אם הבן מכה את אביו לאחר מותו פטור ואם מקללו חייב [א] אם מת האב ועושה בו חבורה ודם יוצא אמאי אינו חייב מאי שנא אם בעבור ביזוי שמקללו גם זה ביזוי שמכהו לאחר מותו, א"ל כי מועלת הקללה שיש היזק לאב לנשמתו משא"כ בהכאה [ב].

מלחמת מצוה לרשב"ץ

כל פטור הנזכר בתלמוד כאשר הקדמתי ותרמה יושר דיניהם בזה שהמכה אביו אחר מיתה פטור והמקלל חייב מיתה לפי שההכאה היא לגוף ואחר המיתה אין לו הרגש ולפיכך הוא פטור אבל אסור והוא בכלל ארור מקלה ג"כ ובכלל עין תלעג לאב ותבון ליקהת אם יקרוה עורבי נחל ויאכזר בני נשר ודי לו עונש בזה אבל המקלל שהקללה דבקה בנפש והנפש יש לה השארות אחר המות ולפיכך חייבוהו מיתה וזה קרוב אל השכל מאוד לא ירחיקנו בעל נפש משכלת ועם כל זה הרשות היה

תורת חיים ב"ק צ. ד"ה התוקע

ותקע אחד ילע קש. כרי שהמיתו חכמים צבצת יותר מבמה של אחרי שהמיתו ידומה את הציור דאי מאלו מרים יד צבצתה וסגסום נראה לפי שהמיתו לטות הציור מנת פלע וחצורה הצער הכאף מניע לגוש אצל כל כך דמתיחן שמתחיל לבייש כרי הצער הכאף מניע לשמחו של אחד האללה מן הסמינה לק סקער לעו של ישראל ומביישו או כמבייש פני הסמינה דצבצת וקללה וזולל שמחו של אחד מרגש' בן ולא הבין לפי שהיא כדור של אחד גבחה מלמעלה ממש' כדור ומלית הסכסוד כמ"ס כדור חמיתיתו לק היא מרגשת לער כדור שהיא סיקר הסכסוד - וצבצול כנשמות נמי היא מרגשת צבצת הציור חוי לאותה ששח חוי לאותה פלימה וכן קללה מני דכל קללה זלול וצבצת כא' כנו וסוף קללה קללה נמרצת וכנו כי קללה חלסה חלי לכך הגשמה מרגשת בקללה והיי' דחיתא בפרק האתקין דהמכה חזי ואזנו לאחר מיתתן שזר והתקלל אחת לאחר מיתתן חזי' תשו' דהכאף לער הבין הוא ואין הבין מרגש בכהאף לאחר מיתת אצל קללה וזלול וצבצת כיון שהגשמה מרגשת בן לק חייב בן אפי' לאחר מיתת כי הגשמה נחמס וקיימת. ומאפי' נעמי מראה מה

ספר הפליאה לרבי אביגדור קרא

ע"כ זה משפטו אללו חסר דינו אללו ודע שסכאס סייך צין צאצ לדיק צין צאצ רשע סכאס' צחצור' פוחתה סדין ואס הוא לדיק מעורר דין מחכמי' עלא' סהיא צכר לדין ואס הוא רשע מעורר דין מהפחד ולכן עשה צכאס' ע"י חצור' שלא צעמך כצעמך אצל צקללי דווקא צעיך חייב וסלא צעמך פטור כי הלדיק כשמקלל אחר מעורר דין על לדיק אצל מקלל חס' חרשע דין ודין הוא ואס יעורר עליו דין רשע הוא ומעורר דין צרשעמו למעלי וצכו המקללו מעמיד הדין עליו ולכן סכא' לאחר מית' אפילו עס אלק חצורות חין עוס החצורות יולא מן סמח אצל הקללי אפילו לאחר מית' שהנפש הוא הכיחן מתקללת וצכיו סהיא סקללי מעוררת דין אצל צכאס' צכר כסחלק' מן סגוף ולא אפשר חסר שהקס' עס הקצ"ה צקללי כי אפשר סמיד לעשות החצורות ולחיות אצל צכאס' לא אפשר וא"כ חצור הוא סכא' על ידי חצור' מקללי סזה פוחתה סדין ממש וצעצור דלא אפשר להשוותו כי לא סמחיס יסללו יס צחקרון סכפס ע"כ לא ססור ע"מ מחוך חומר סזה עשה שלא צעמך כצעמך אצל סקללה אפשר צסשווא' ע"מ קלה היא מחכמי' וע"כ עשה שלא צעמך כצעמך וככא' ססחמי' אפילו סחי' אחר מית' חצור היא מקלל חף סהוא אחר מית' כי חקרון ססשווא' צככה חיו מעסס קולא רק מעסס דלא אפשר וא"כ סקללי סהיא קלה יכולי ללמוד מהכא' סהיא חצור' להיות המקלל פטור לאחר מית' וכדי שלא סעסס זאח אחר חציו ואזנו קלל כלומר אפי' סהיא קלה חייב מקלל לאחר מית' כי ניגעה צכפס והיא הכיחן ופוחתה סדין למעלי וסיתס סחצמיס וע"כ יסחוס סחייס ממוס וסכא' חיו יכילי ללמוד מקללי כי חין לה עמס

מהרש"א סנהדרין סד:

דף סד ע"ב גמרא ומורעך ודא כ"ז זרעך. כתב הסמ"ג לאווין מ' ויש בזה טעם לחשובה המינים מפני שצמיחת צ"ד מתכפרין המומתין וזה עשה כ"כ עבירה גדולה שאין הקצ"ה רוצה שיהא לו כפרה אן וזוהי הטעם אני אומר כו' עכ"ל ע"ש וזוהי נראה לתת טעם הא דאמרין בכל דוכתא דאין עונשין מן הדין אע"ג דק"ו מדה היא צחורה מכ"מ חין לדון כן לענין עונש דאימא זה שעשה עבירה החמורה מזו אינו מתכפר בעונש המפורש צקלה ממנה בן וק"ל: שם העבירו ברגל פטור כו'. והמיימוני